

QUADERN Dijous, 3 d'octubre del 2013

Instantània d'Anna Malagrida, de la seva sèrie Murs 2011-2013: Institut La Llauna, Carrer Sagunt, Badalona.

ART

L'ombra del temps

Josep Casamartina i Parassols

Luis Marsans (Barcelona, 1930) és un atípic de l'art català. La seva trajectòria es remunta al mestratge de Ramon Rogent, pintor a qui encara no s'ha fet justícia, tret d'una retrospectiva de fa anys a la Virreina, quan aquest espai de la Rambla era una excel·lent sala d'exposicions pluridisciplinària, abans que aparegués el malgirbat, i sempre poc definit, centre Arts Santa Mònica.

Igual que Rogent, Marsans també va tenir antològica a la Virreina, el 1995; va ser una revelació, perquè molta gent ni tan sols sabia que existís. D'aleshores ençà, ha fet a Barcelona pocs actes de presència; un parell a la galeria Artur Ramon (1997 i 2005), un altre a la galeria A34, juntament amb l'obra de Joan Hernández Pijuan, i la monogràfica que ara li dedica la Fundació Vila Casas, a l'Espai Volart.

Però Marsans ha estat habitual a la galeria Claude Bernard, de París—de les més prestigioses del món pel que fa a art figuratiu modern— i ha compartit l'honor amb dos pintors propers: Pedro Moreno Meyerhoff i Xavier Valls. La imatge apareguda és un recull asincrònic d'obres de l'artista en el qual es posa l'èmfasi en el paisatge i la natura morta, mentre que la figura, un altre dels vestants celebrats de Marsans, en queda fora.

Aquesta part, absent a l'exposició, és la que connecta més l'artista barceloní amb Marcel Proust, i és probable que aquest nexa l'hagi propiciat la coneixença amb Ismael Smith, amb qui va mantenir gran amistat a Nova York als anys quaranta. Smith havia conegut de primera mà el París proustià dels anys deu, i els seus sofisticats dibuixos devien influir en Marsans quan va il·lustrar *À la recherche du temps perdu*, aventura que li obriria, de bat a bat, la porta d'alguns refinats cercles

Sur le table, pintura sobre cartró del 1988, de Luis Marsans.

Luis Marsans i Anna Malagrida, amb la pintura i la fotografia, aborden el mateix: el pas de l'instant

francesos. De fet, va ser llavors, a partir del 1980, que iniciava la col·laboració amb Claude Bernard. A la Vila Casas no hi ha cap figura proustiana, però l'ombra de l'escriptor francès, amb el seu temps perdut i el seu temps recobrat, impregna gairebé tots els quadres pels quals no passa el temps, perquè en van néixer voluntàriament al marge.

L'obra d'Anna Malagrida (Barcelona, 1970) també parla del pas del temps, en aquest cas, però, volent-lo congelar per captar-ne un missatge. Per això la fotografia li és el mitjà més idoni. Però la mirada de Malagrida no és la del reporter gràfic que mostra o denuncia un fet, sinó que se situa a prop de la dels fotògrafs pictorialistes i la seva relació directa amb la pintura, i alhora en vol ser una reflexió. El fet de suggerir en comptes del dir, igual que en

Marsans, és una constant en Malagrida, i potser per això les obres dels dos a vegades mantenen punts estètics de contacte malgrat situar-se als antípodes.

A *Vistas veladas* (2009), el mar vist des de les finestres brutes i entelades dels bungalows abandonats del Club Mediterranée del cap de Creus, a punt de ser enderrocats per haver agredit brutalment

el paisatge, després la tristesa i compassió pel condemnat a mort, i alhora és una mirada romàntica al paisatge. Ara, amb la sèrie *Los muros hablan*, que exposa també a la Galeria Senda, l'autora parla dels fets de protesta iniciats amb el moviment dels indignats i arriba fins al moment actual, mentre fotografia els murs i els sòcols dels edificis del poder polític i econòmic, amb els grafitis tapats o esborrats. El crit ha quedat reduït a un pur rastre, una grafia abstracta que en aparença ja no diu res, però mitjançant l'obra d'art perdura en la memòria, i aquí apareix la paradoxa, perquè serà el mateix poder qui podrà adquirir la imatge per delectar-se, convertida en depurada estètica perfectament assimilada. Ja no és la petja del temps, sinó la seva ombra.

LUIS MARSANS. LA IMATGE APAREGUDA

Espai Volart, Fundació Vila Casas. Ausiàs March, 22, Barcelona. Fins al 15 de desembre

ANNA MALAGRIDA. ELS MURS VAN PARLAR

Galeria Senda, Consell de Cent, 337, Barcelona. Fins al 16 de novembre